

1.9.2004

BOFÖRVALTARENS REDOGÖRELSE- OCH INFORMATIONSSKYLDIGHET

1

ALLMÄNT

Boförvaltaren skall informera borgenärerna om läget beträffande realiseringen av boets egendom och om övriga omständigheter i anslutning till vården av boet som är av betydelse för borgenärerna. För att fullgöra sin redogörelse- och informationsskyldighet skall boförvaltaren ge borgenärerna en årsredogörelse samt dessutom övriga uppgifter som borgenärerna begär (14 kap. 11 § i konkurslagen).

Gäldenären har samma rätt som borgenärerna att av boförvaltaren få uppgifter om konkursboet och dess vård samt om frågor som behandlas vid borgenärssammanträdet och i annat beslutsförfarande för borgenärerna. Boförvaltaren kan dock begränsa gäldenärens rätt att få uppgifter (4 kap. 2 § i konkurslagen).

Om konkursombudsmannens rätt att få uppgifter och boförvaltarens skyldighet att sända handlingar till konkursombudsmannen bestäms i lagen och förordningen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (3 § i lagen 109/1995 och 8 § (501/2004) i förordningen 111/1995).

2

ÅRSREDOGÖRELSEN

Boförvaltaren skall årligen utarbeta en årsredogörelse över konkursboets förvaltning. Årsredogörelsen skall utarbetas särskilt för varje år, före utgången av den månad som motsvarar den månad när konkursen började. Om borgenärssammanträdet så beslutar, skall redogörelsen ges oftare.

Årsredogörelsen skall sändas till de största borgenärerna, konkursombudsmannen och gäldenären. Även de övriga borgenärerna har alltid rätt att på begäran få årsredogörelsen. Delegationen rekommenderar att årsredogörelsen alltid utan särskild begäran sänds till beskattaren och lönegarantimyndigheten.

Årsredogörelsen syfte är i första hand att ge borgenärerna en bild av vad som har skett i fråga om realiseringen av boets egendom och vad som ännu kommer att ske. I allmänhet är det onödigt att sätta upp särskilda redogörelser t.ex. för pantborgenärernas behov, eftersom årsredogörelsen innehåller också alla de uppgifter som pantborgenärerna behöver.

De uppgifter som åtminstone skall ingå i årsredogörelsen är följande (14 kap. 11 § 2 mom. i konkurslagen):

- uppgifter om förvaltningen och realiseringen av den egendom som ingår i konkursboet,
- uppgifter om anhängiga rättegångar i vilka konkursboet är part och om andra rättegångar som är av betydelse för konkursboet,
- uppgifter om konkursboets kostnader och ansvar,
- uppgifter om utbetald utdelning och utbetalda förskott på utdelning,
- en uppskattning av den sannolika tidpunkten när konkursen kommer att avslutas och vad denna uppskattning grundar sig på, samt
- andra sådan uppgifter i anslutning till utredningen och förvaltningen av boet som är av betydelse för borgenärerna.

I de redogörelser som ges efter den första årsredogörelsen skall boförvaltaren uttryckligen redogöra för vad som under det förflutna året har hänt i konkursboet. I redogörelsen kan hänvisas till tidigare berättelser och i den skall på lämpligt sätt utredas vilka omständigheter som har förändrats. Redogörelsen kan även göras så, att den senaste årsredogörelsen kompletteras på ett sådant sätt att av den nya redogörelsen framgår vilken text som är ny (t.ex. genom att den nya texten skrivs **med fetare stil**).

I redogörelserna skall boförvaltaren så realistiskt som möjligt försöka förutse tidpunkten när konkursboet kommer att avslutas. Även de orsaker som hindrar avslutandet av boet skall anges.

Delegationen för konkursärenden har godkänt en modell för årsredogörelser, som fogas till denna rekommendation. Modellen tillämpas enligt prövning från fall till fall och förutom de omständigheter som nämns i modellen skall boförvaltaren även ge borgenärerna annan behövlig information.

3

ANDRA UPPGIFTER SOM BORGENÄRERNA BEGÄR

Vanligtvis räcker det att boförvaltaren fullgör sin vanliga årsredogörelseskyldighet. Borgenärerna kan dock bestämma att boförvaltaren separat skall lämna uppgifter t.ex. om anhängiga rättegångar eller om hur andra ärenden med vittgående verkningar eller ekonomiskt viktiga ärenden har skötts. En enskild borgenär har rätt att på begäran av boförvaltaren få uppgifter om konkursboet och förvaltningen av det. Kommer saken att behandlas i en årsredogörelse som snart skall ges, behöver uppgifterna dock inte lämnas separat. I brådskande fall skall boförvaltaren dock utan dröjsmål lämna uppgifterna.

3.1

Boförvaltarens skyldighet att självant informera borgenärerna

Till god boförvaltnings sed hör att boförvaltaren även självant lämnar uppgifter till borgenärerna om särskilt betydelsefulla omständigheter. Sådana omständigheter kan t.ex. vara en överraskande vändning i en

rättegång eller att en anseelig egendom i boet kan realiseras med ett avsevärt bättre eller sämre resultat än väntat.

3.2

Gäldenärens rätt att få uppgifter

Huvudregeln är att gäldenären har en likadan rätt som borgenärerna att av boförvaltaren få uppgifter om konkursboet och dess vård (4 kap. 2 § i konkurslagen).

Boförvaltaren skall enligt lagen ge gäldenären

- boförteckningen,
- gäldenärsutredningen,
- årsredogörelsen samt
- förslaget till utdelningsförteckning samt utdelningsförteckningen

Till god boförvaltningssed hör att boförvaltaren redan när boförteckningen görs upp frågar gäldenären om andra viktiga handlingar än årsredogörelsen behöver sändas till gäldenären. Om gäldenären önskar få handlingarna i fråga, skall boförvaltaren självmant sända handlingar även till gäldenären.

Boförvaltaren skall senare på motiverad begäran av gäldenären ge gäldenären behövliga uppgifter om konkursboet och vården av det. Till konkursboets handlingar hör gäldenärens egna handlingar, som har övergått i konkursboets besittning, samt de handlingar som har uppstått efter konkursen, i anslutning till förvaltningen av boet. Gäldenären kan behöva handlingarna för en rättegång eller t.ex. för beskattningen eller en ansökan om någon förmån. I så fall skall boförvaltaren se till att gäldenären i tillräckligt god tid får behövliga kopior av handlingarna.

Boförvaltaren skall se till att gäldenären inte har någon möjlighet att förstöra, stjäla eller göra ändringar i boets handlingar. Därför kan boförvaltaren förutsätta att gäldenären tar del av handlingarna hos boförvaltaren eller på något annat ställe där handlingarna förvaras. Handlingarna får inte heller lämnas ut till gäldenären. Boförvaltaren kan avvisa en begäran från gäldenären att ta del av handlingarna, om det är uppenbart att begäran framställs i shikansyfte.

När gäldenären tar del av handlingarna, kan han eller hon anlita ett lämpligt biträde eller ombud.

Gäldenären har inte rätt att av boförvaltaren få handlingar som boförvaltaren eller hans eller hennes biträde arbetar med i anslutning till utredningen av boet och som inte ännu är klara, inte heller promemorior, anteckningar eller andra "arbetspapper".

Boförvaltaren kan begränsa gäldenärens rätt att få uppgifter, om begränsningen kan anses nödvändig för att trygga boets eller en utomståendes rättigheter eller av något annat särskilt skäl. En sådan situation kan vara för handen särskilt när utlämnandet av uppgifterna kan skada boet eller utomståendes intressen. Detta kan vara fallet t.ex. när boet har för avsikt att inleda en återvinningsrättegång i vilken svaranden är en person som är gäldenärens närstående.

Ibland kan det också vara nödvändigt att begränsa gäldenärens rätt att få uppgifter om åtgärder i anslutning till försäljningen av boets egendom. Medan säljförhandlingar pågår är boförvaltaren inte skyldig att ge gäldenären t.ex. köpanbud på boets egendom, om anbudsgivaren har förutsatt att detta inte görs, eller om det finns risk för att gäldenären röjer uppgifterna för någon utomstående person eller någon annan konkurrerande anbudsgivare i en anbudstävlan eller annars äventyrar säljförhandlingarna.

När inget ovan nämnt hinder längre föreligger, skall till gäldenärens lämnas de uppgifter som boförvaltaren inte har låtit honom eller henne ta del av. Således kan gäldenären t.ex. efter att affären har avslutats få uppgifter om till vilket pris en viss egendom i konkursboet har sålts.

När konkursborgenären är en sammanslutning, kan det uppstå oklarhet om vem som företräder gäldenären.

De sammanslutningar som försätts i konkurs är oftast aktiebolag. Enligt 19 § 1 mom. i lagen om aktiebolag företräds ett aktiebolag som gäldenär av sin verkställande direktör eller styrelse, till vilken under konkursen kan väljas nya styrelsemedlemmar. Att ett aktiebolag försätts i konkurs innebär alltså inte att dess organ upphör att existera. De som tillhör bolagets organ uppfattar dock i allmänhet inte att deras uppgifter fortsätter. I praktiken har kutymen också blivit att gäldenärsbolaget företräds av den person som har bestyrkt boförteckningens riktighet. Det är även vanligt att boförvaltaren kommer överens med gäldenären om vem som företräder gäldenären och till vem som uppgifterna om förvaltningen av boet sänds.

Delegationen rekommenderar att de uppgifter som ges åt gäldenären alltid lämnas till någon medlem av sammanslutningens förvaltningsorgan eller till dess verkställande direktör. Sammanslutningens företrädare kan ibland ha sinsemellan olika intressen i en sammanslutnings konkurs. Om detta kommer till boförvaltarens kännedom, är det önskvärt att boförvaltaren i mån av möjlighet sänder uppgifterna till sammanslutningen samtliga företrädare.

Domstolen kan också bestämma att gäldenären skall företrädas av en person som inte har någon formell ställning i konkurssammanslutningen (4 kap. 11 § 2 mom.). Om domstolen har fattat ett sådant beslut, rekommenderar delegationen att de uppgifter som sänds till gäldenären på begäran ges även till denne företrädare.

4

AVGIFTER FÖR ÖVERSÄNDANDE AV HANDLINGAR

I konkurslagen bestäms när boförvaltaren av borgenären eller gäldenären kan ta betalning för att en handling har sänts (23 kap. 2 § i konkurslagen). Betalning får inte tas för handlingar som enligt lagen skall sändas.

Delegationen rekommenderar att ett konkursbo för att spara utgifter sänder handlingarna i elektronisk form alltid när detta är möjligt.

Boförvaltaren kan ta betalning för kopiering och översändande av en handling, om handlingen har översänts på gäldenärens eller en borgenärs begäran och kostnaderna för detta inte kan betraktas som sedvanliga. Boförvaltaren kan fordra betalning t.ex. för kopior av bevaktningsskrifter som borgenärer eller gäldenären har begärt att få eller för översändande av konkursboets bokföringsmaterial, om utredningsarbete eller kopiering behövs för uppfyllandet av begäran.

Om någon borgenär behöver få konkursboets handlingar på något främmande språk, skall boförvaltaren komma överens med borgenären om hur man skall göra för att få handlingen översatt. Det kan vara ändamålsenligt att boförvaltaren ser till att handlingen blir översatt här i landet, men borgenären skall betala boets översättningskostnader.

Till god boförvaltningssed hör att boförvaltaren informerar om betalningsskyldigheten innan handlingarna sänds. Är omkostnaderna exceptionellt höga och inga uppgifter finns om borgenärens solvens, kan boförvaltaren begära att få betalningen innan handlingarna lämnas ut.

Helsingfors, den 1 september 2004

Matti Nenonen
ordförande

Antti Kurikka
sekreterare

BILAGA

Mall för årsredogörelse